

T.C
BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.23-045.03- 433
Konu : Aile Yardımı ve Denge Tazminatı

24/5/2011

..... VALİLİĞİNE
(Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü)

İlgi: 16.02.2011 tarihli ve B.09.4.İLM.4.21.07.00/6-21/1524 sayılı yazı.

İlgi yazınız incelenmiş olup, T.C Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü personeli iken, 10.08.2004 tarihinde Müdürlüğünüz emrine atanan personelin denge tazminatı ve aile yardımı ödeneği talebine ilişkin aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Denge tazminatı ödenmesi talebi:

Bilindiği üzere, 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı “Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun”un Geçici 1 inci maddesinin değişik üçüncü fıkrasında;

“Bankalarda 31.12.2002 tarihinden sonra özel hukuk hükümlerine tabi olmayan personel çalıştırılmaz. Yeniden yapılandırma sürecinde bankaların yönetim kurullarınca gerek özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılmak üzere kendisine sözleşme teklif edilen ancak özel hukuk hükümlerine göre çalışmayı kabul etmeyen gerekse özel hukuk hükümlerine göre çalışması uygun görülmeyip sözleşme imzalanmayan personel, bankaların yönetim kurullarınca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Devlet Personel Başkanlığı kendisine bildirilen personel listelerini en geç kırkbeş gün içerisinde (özelleştirme kapsam ve/veya programındaki kuruluşlar hariç) tespit edeceği kamu kurum ve kuruluşlarındaki boş kadro ve pozisyonlara atanmalarını sağlamak üzere ilgili kurum veya kuruluşa gönderir. İlgili kurum ve kuruluş bildirimini ulaştığı tarihten başlayarak en geç beş iş günü içinde bu personelin atanmalarını yaparak atamalara ilişkin bilgileri Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı ile ilgili bankalara bildirir. Atama tarihi itibarıyla personelin bankalarla ilişkisi kesilmiş sayılır. Personelin atandığı kurumda fiilen göreve başlayacağı tarihe kadar geçen sürede her türlü mali ve sosyal hakları bankalarca karşılanmaya devam olunur. Bu fıkra hüküm bulunmayan hallerde 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun’un 22 nci maddesi hükümleri uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 4046 sayılı Kanun’un 22 nci maddesinin beşinci fıkrasında;

“Bu madde hükümlerine göre kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilen sözleşmeli personel ile iş kanunlarına tâbi personele, Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihteki kadro ve pozisyonlarına ilişkin olarak bildirim tarihi itibarıyla almakta oldukları sözleşme ücreti, ücret (fazla mesai ücreti hariç), ikramiye, bankacılık tazminatı, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi ve benzeri adlarla yapılan ödemelerin toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); nakledildiği kurum veya kuruluştaki kadro veya pozisyonlara ilişkin olarak yapılan aylık, ek gösterge, ikramiye, her türlü zam ve tazminatları (ek tazminat ve bankacılık tazminatı dâhil), makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, sözleşme ücreti, ücret, ek ücret, ek ödeme, teşvik ödemesi, döner sermaye payı ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (fazla mesai ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı,

herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. ...”

hükmüne yer verilerek, özelleştirme nedeniyle diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilen personelin eski kadro ve pozisyonlarına ilişkin olarak Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihteki kadrolarına ilişkin olarak bildirim tarihi itibarıyla almakta oldukları (21/7/2003 tarihinden önce nakle tabi tutulan personel için eski kurumları ile ilişkilerini kestikleri tarih) ücretin toplam net tutarının (fazla mesai ücreti hariç), nakledildikleri kurum ve kuruluştaki her türlü ödemelerin (fazla mesai ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarının herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca ödeneceği açıkça belirtilmiş bulunmaktadır.

a) İlgililerin yeni kadrolarının aylık ve diğer mali hakları toplam net tutarının (döner sermaye payı ek ödemeleri dahil, fazla mesai ücreti ile fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç), katsayılardaki artışlar da dahil olmak üzere bu kadrolara ait ödeme unsurlarında yapılan her türlü değişiklikler dikkate alınarak belirlenmesi,

b) Bu şekilde hesaplanarak yapılacak yeni kadroya ilişkin ödemeler toplam net tutarının, ilgililerin Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihteki (21/07/2005 tarihinden önce nakil işlemleri tamamlanmış olan personel hakkında, ilgililerin eski kurumları ile ilişkilerinin kesildiği tarihteki) pozisyonuna ilişkin ücret ve diğer mali haklar (fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarından az olması durumunda, aradaki fark tutarının, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, çeşitli adlar altında ek ödeme almayan kurumlarda çalışan memurlara, 1/1/2006-30/6/2006 tarihleri arasında 950 gösterge rakamının, 1/7/2006 tarihinden itibaren 1850 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek ödeme yapılmasını öngören 21/3/2006 tarihli ve 5473 sayılı Kanun’un 1 inci maddesi ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek 3 üncü maddenin birinci fıkrasında, söz konusu ek ödemeden yararlanacak memurların kadrolarının bulunduğu kurumlar ayrı ayrı sayılmış ve bu kurumlar arasında Bayındırlık ve İskân Bakanlığı da yer almıştır.

5473 sayılı Kanun ile öngörülen ödemeler kamu görevlilerine yapılan genel bir artış niteliğinde olmayıp, sadece Kanunda belirlenen kurum veya unvanlardaki personelin mali haklarının yükseltilmesine yönelik olduğundan, 4603 sayılı Kanun’un Geçici 1’inci maddesi gereğince nakledilen personel hakkında uygulanmasına imkân bulunmamaktadır.

Bu itibarla, ilgilinin geçmişe yönelik denge tazminatı talebi değerlendirildiğinde naklen atandığı tarihteki yeni kadrosunun aylık ve diğer mali haklarının hesaplanmasında; memur aylık katsayısı, yan ödeme katsayısı ve taban aylık katsayısındaki artışlar dikkate alınmaktadır. Ancak, kanun koyucu, eski ve yeni kadro için aylık ve diğer mali haklar açısından yapılan toplam ödemelerin mukayese edilerek aradaki farkın tazminat olarak ödenmesini hükme bağladığı için, personelin eski ve yeni kadrosunun aylık ve diğer mali hakları toplamı birbirine eşitleninceye kadar, yeni kadrosunun aylık ve diğer mali haklarının hesabında katsayı artışlarından ve denge tazminatı artışlarından yararlandırılmasına rağmen, personele ödenecek tutarda herhangi bir değişiklik olmayacaktır.

Aile yardımı ödenmesi talebi:

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 202 nci maddesinde

“Evli bulunan Devlet memurlarına aile yardımı ödeneği verilir. Bu yardım, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için "1500", çocuklarından herbiri için de "250" gösterge rakamının "(72 nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımlı)" aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir. Ancak ikiden fazla çocuk için aile yardımı ödeneği verilmez....” denilmek suretiyle,

Devlet memurlarına ödenecek aile yardımı ödeneği düzenlenmiş, müteakip maddelerde de söz konusu ödeneğin ödeme usulü ve bu ödemeye hangi hallerde hak kazanılacağı ve kaybedileceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 4046 sayılı Kanun'un 22 nci maddesinin fark tazminatını düzenleyen beşinci fıkrasında, ilgililerin fark tazminatına esas eski ve yeni kadroları için yapılan ödeme unsurları arasında Devlet memurlarına belirli durumlarda ödenmekte olan aile yardımı ödeneğine yer verilmemiştir. Ancak, Devlet memurlarına sosyal yardımlar kapsamında ödenmekte olan aile yardımından dolayı, ilgililere yapılacak fark tazminatında herhangi bir azalmaya yol açılmamasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Bu itibarla, aile yardımı ödeneğinin, 4046 sayılı Kanun'un 22 nci maddesinin beşinci fıkrası hükmüne göre yapılan fark tazminatı ödemelerinde ilgilinin gerek eski kadrosu gerekse yeni kadrosu için yapılan ödemeler toplam net tutarının hesabında dikkate alınmaması gerekmektedir.

Değerlendirme ve sonuç:

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde;

- İlgiliye ödenen fark tazminatının hesabında bordroda denge tazminatının yer alması gerektiği,
- Fark tazminatı ödenen dönemde, denge tazminatının ayrıca **ödenemeyeceği**,
- İlgilinin eski ve yeni kadroları arasındaki fark tazminatı hesabında dikkate alınmayan aile yardımı ödeneğinin geçmiş dönemleri de kapsayacak şekilde **ayrıca ödenebileceği**,
- Geçmiş dönemlere ilişkin aile yardımı ödeneği hesaplanırken ise, bahse konu yılların Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen aylık katsayısının esas alınması gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerinizi ve uygulamanın yukarıdaki usul ve esaslar çerçevesinde yerine getirilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Mehmet İSLAMOĞLU
Bakan a.
Strateji Geliştirme Başkanı

23/7/2011 Mali Hiz. Uzm.
23/7/2011 D.Bşk.

: S.KIZIK
: M.V. SABAH